

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum
2021-09-15

Ärendebeteckning
420-7386-2021
Arkivbeteckning
420

1(3)

Miljödepartementet
c/o Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Begäran om yttrande över Förslag om ändring av förordning (EU) medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp 2021-2030, M2021/01390, Svar senast 2021-09-15

Er beteckning: M2021/01390

Bakgrundsinformation

Länsstyrelsen Västerbotten yttrar sig över EU:s remiss om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030.

Hela EU:s klimatpaket (Fit for 55) klimatpaketet är tänkt att sammantaget ge tillräcklig minskning av utsläppen för att kunna nå EU:s skärpta klimatmål om att minska utsläppen av växthusgaser med 55 procent till 2030 jämfört med 1990 och på sikt nå målet om ett klimatneutralt EU år 2050. Denna remiss har en beröring på många områden och de komplexa spelen mellan dessa och olika initiativ från EU och Sverige.

Kommentarer

Länsstyrelsen är positiv till en skärpning av de bindande målen, som för ESR, som ska ge en 40 procent reduktion till 2030 jämfört med 2005. För Sverige så ökar kravet till -50 procent, men vi har ju redan högre ambitioner, -59 %, nationellt. Med tanke på vad IPCC skrev i sin senaste rapport är behovet av reduktion ännu större. Därför så borde ambitionen öka för hela EU området för att säkerställa att konsekvenserna av emissionerna lindras så mycket som möjligt.

Förslaget blir ännu bättre om bindande mål för ESR kompletteras för åren 2040 och 2050. Detta stärker möjligheten för medlemsstaterna att planera långsiktigt. Kontrollstationer bör införas för att säkerställa att samtliga länder uppfyller sina åtaganden. Efterlevnaden kan garanteras med böter eller andra monetära sanktioner. Utsläppen från vägtransporter och bostadsuppvärmning ingår inte i utsläppshandeln ETS utan ingår i de nationella kraven att minska utsläppen, den så kallade

”ansvarsfördelningen”, ESR. Kommissionen föreslår nu att de ska föras in i en separat, ny utsläppshandel från 2026.

Länsstyrelsen är positiv till ambitionerna att öka omställningstakten i de två sektorerna, men ser risker med att förslaget (M2021/01389) om utsläppshandel för transporter och byggnader kan drabba samhällsgrupper på olika sätt och därmed förlora acceptans för omställningen. Hänsyn måste också tas till glesbygdsområden som är beroende av bilen enär inga bra alternativ finns i området. Det förväntas ett allt högre pris på drivmedel som innebär att svaga grupper med låga inkomster vilket kan ge ett motstånd till omställningen. För att kunna nå de skärpta klimatmålen som är viktiga för den nödvändiga omställningen måste myndigheter tilldelas verktyg för att hela landet ska kunna delta. I vissa glesa områden klarar inte marknaden detta på kort sikt. Regeringen bör även bidra med stödåtgärder till glesbygden.

Länsstyrelsen vill poängtera betydelsen av att utforma lagar och regler så det sker på ett så rättvist sätt som möjligt och att de uppoftningar och livsstilsförändringar som är nödvändiga inte bidrar till ökad ojämlikhet. Detta förhållningssätt styrks också av det centrala ställningstagandet i deklARATIONEN för Agenda 2030 om att ingen ska lämnas utanför i genomförandet av de globala målen.

Transportsystemet behöver ställa om snabbare än vad som sker idag. Därför föreslås att dessa även ingår i EU ETS handelssystem. Fortfarande ska dessa ingå i ESR kravet. Mer styrmedel behövs för att klara miljömålen. Naturvårdsverket har visat att gapet till 2030 målet fortfarande är stort.

Ekonomiska styrmedel kan bidra en del men större vinster är att bygga ett transporteffektivt samhälle samt beteendeförändringar. Därför behövs regionala insatser som samlar och motiverar olika aktörer till en omställning. Risken finns att arbetet med att genomföra den regionala planen för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel försvåras. Detta kan bli svårare att utföra om det blir otydligt var ansvaret ligger om det delas mellan EU och den nationella / regionala arenan. Det finns även risk för dubbelräkningar i ett sådant system.

För att säkerställa tillräckliga och permanenta utsläppsminskningar bör flexibiliteten mellan ESR och LULUCF övervägas noggrant. Risken finns att det kommer att skapa ett svåröverblickbart byråkratiskt system som gör det svårt att utläsa vilka verkliga reduktioner som skett på nationell nivå. Utsläpp och upptag inom LULUCF är osäkra. Nettoupptag inom markanvändning är svåra att mäta och instabila.

Allmänna synpunkter

Med tanke på den korta remisstiden så avges mera övergripande synpunkter på förslaget.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Stina Sjöblom med klimat- och energisamordnare Tina Holmlund som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.